

Rejserapport fra Erhvervsudvalgets rejse til USA, september 2024

Tid: 22. til 27. september 2024
Sted: USA (Boston og New York)
Deltagere: Louise Elholm (V), fmd., Steffen Frølund (LA), nfmd., Kim Aas (S), Mette Reissmann (S), Lars-Christian Brask (LA), Betina Kastbjerg (DD) og Katrine Robsøe (RV).
Ledsaget af: Udvalgssekretær Gry Nielsen og udvalgssekretær Ida Holmgaard.

Formål

Formålet med studieturen til Boston og New York var bl.a. at opnå dybere indsigt i, hvordan offentlige-private samarbejder kan fremme innovation og investeringer på områder af særligt dansk interesse f.eks. life science og grøn energi. Turen indgik som en del af Erhvervsudvalgets arbejde med at styrke dansk erhvervslivs konkurrenceevne samt understøtte Danmarks position som frontløber inden for strategiske vækstområder.

Væsentligste punkter fra besøget

Boston / Kendall Square

I Boston indledte Erhvervsudvalget besøget med en politisk rundbordssamtale i Kendall Square, hvor en række nøgleaktører fra erhvervsliv, forskning og forvaltning delte deres erfaringer med, hvordan Massachusetts har opbygget et af verdens mest succesfulde innovationsmiljøer – især inden for bioteknologi og farmaceutisk forskning. Gennem offentlige investeringer og strategiske partnerskaber har delstaten aktivt understøttet vækst og innovation.

Dan O'Connell, tidligere minister for økonomisk udvikling i Massachusetts, nu administrerende direktør for MassDevelopment, indledte med at beskrive, hvordan staten allerede i 2008 besluttede at investere en milliard dollar i udviklingen af Kendall Square. Han understregede, at statslige investeringer, koordination og langsigtet planlægning har været afgørende for at etablere et stærkt økosystem for innovation.

Sarah Stanton, viceminister for økonomisk strategi i Massachusetts, præsenterede et nyt lovforslag, der lægger op til yderligere offentlige investeringer i life science og klimateknologi. Hun gav konkrete eksempler på, hvordan innovation tænkes ind som et strategisk redskab i statens økonomiske udviklingspolitik.

MIT's rolle i udviklingen af Kendall Square blev belyst af Phill Budden, seniorlektor ved MIT Sloan School of Management. Han fremhævede, hvordan universitetet har fungeret som en central aktør i økosystemet ved at fremme kommercialisering af forskning og sikre tæt samarbejde mellem academia, industri og myndigheder.

Afslutningsvis gav Ben Bradford, der er ansvarlig for eksterne relationer i brancheorganisationen MassBio, et indblik i industriens perspektiv. Han betonedede betydningen af stabile politiske rammer og offentlig-private samarbejder for at kunne tiltrække og fastholde globale investeringer i området.

For udvalgets medlemmer gav mødet værdifuld indsigt i, hvordan politiske beslutningstagere i Massachusetts aktivt har bidraget til at opbygge et stærkt innovationsmiljø. Erfaringerne vurderes som særdeles relevante i forbindelse med etableringen af Innovation District Copenhagen, men også mere bredt i arbejdet med at fremme dansk erhvervslivs innovationskraft og konkurrenceevne.

Efterfølgende fik udvalget i en guidet rundvisning i Kendall Square, der også populært omtales som “the most innovative square mile on the planet”. Undervejs var der besøg ved LabCentral, Johnson & Johnson JLABS, Novo Nordisk Bio Innovation Hub og Broad Institute. Her blev det tydeligt, hvordan partnerskaber mellem offentlige og private aktører samt adgang til venturekapital har muliggjort en omsætning af forskning til kommercielle løsninger.

På Massachusetts Institute of Technology (MIT), et af verdens førende tekniske universiteter, besøgte udvalget forskningsafdelingen Engineering Quantum Systems Group (EQUS), hvor delegationen fik indblik i kvanteteknologiens udvikling og anvendelsespotentiale. Jeff Grover, ledende forsker i MIT EQUS, præsenterede det ambitiøse forskningssamarbejde mellem MIT og Niels Bohr Institutet, der støttes af Novo Nordisk Fonden med 1,5 mia. kr. Han fremhævede, hvordan identiske laboratorier i Boston og København muliggør tæt videnskabeligt samarbejde om udviklingen af kvantecomputere.

Bharath Kannan, tidligere MIT-forsker og nu CEO for Atlantic Quantum – en spin-off virksomhed baseret på MIT-forskning – fortalte om rejsen fra forskning til kommercialisering. Han delte virksomhedens erfaringer og ambitioner, herunder muligheden for at etablere en afdeling i København og indgå i det danske kvantemiljø.

Udvalget besøgte desuden Novo Nordisks nye forsknings- og udviklingscampus i Lexington, hvor selskabet har samlet størstedelen af sine amerikanske forskningsaktiviteter. Besøget blev indledt af Senior Vice President Jacob Petersen, som præsenterede Novo Nordisks strategi for at integrere sig i Bostons stærke life science-miljø og udnytte områdets unikke koncentration af forskningstalenter, samarbejdspartnere og venturemiljøer.

Novo Nordisk var desuden vært for rundbordssamtale med deltagelse af investorer og nordiske start-ups inden for life science. Fokus var på adgang til risikovillig kapital og erfaringer fra det amerikanske venturemiljø, som spiller en afgørende rolle for innovation og vækst i sektoren. Torben Straight Nissen fra Flagship Pioneering og Jonathan Gertler fra Back Bay Life Science delte erfaringer fra deres arbejde med investeringer i biotech-startups og drøftede, hvordan Danmark kan styrke sit eget økosystem gennem bedre adgang til kapital og tættere samarbejder mellem det offentlige og private. Rundbordet blev modereret af direktør for ICDK Boston, Ann-Christina Lange.

Efterfølgende blev udvalget vist rundt på det nye campus og fik fremvist forskningsfaciliteterne. Besøget gav et konkret indblik i, hvorfor Novo Nordisk anvender Boston-området som strategisk platform for global forskning og innovation.

Herefter besøgte udvalget Vineyard Wind Port i New Bedford, hvor Copenhagen Infrastructure Partners og Vineyard Wind præsenterede USA's første kommercielle havvindmøllepark. Projektet, der er 50 pct. ejet af CIP, illustrerede den centrale rolle danske aktører spiller i den grønne omstilling i USA. Der blev givet indblik i de regulatoriske rammer, herunder betydningen af Inflation Reduction Act (IRA) og udfordringer forbundet med Jones Act. Gennem oplæg og

rundvisning blev det tydeligt, hvordan offentlig-private partnerskaber og danske teknologier driver udviklingen, samtidig med at logistik, arbejdspladser og lokal forankring blev belyst. Besøget understregede eksportpotentialet for dansk know-how samt behovet for stabile rammevilkår for offshore-vind i USA.

Udvalget deltog i en morgenmadsreception hos MassChallenge arrangeret af ambassaden og Innovation Centre Denmark. Her mødtes udvalget med repræsentanter fra Bostons bredere innovationsøkosystem – bl.a. venturekapital, forskere, offentlige myndigheder og iværksættere. Receptionen gav mulighed for at udbygge netværk og drøfte tværgående samarbejdsmuligheder i uformelle rammer. Andre besøgende danske delegationer, herunder Lægeforeningen og Nordiske Startups, deltog også.

Endelig besøgte udvalget Broad Institute, hvor de fik en præsentation af det Novo Nordisk-finansierede genforskningscenter, der arbejder med at omsætte avanceret forskning i genomiske sygdomsmekanismer til kommercielle løsninger. Direktør Kasper Lage introducerede arbejdet i centeret og belyste dets tætte samarbejde med danske forskningsmiljøer. Instituttet, der er et samarbejde mellem MIT, Harvard og MassGeneral Hospital, repræsenterer et af verdens førende miljøer inden for biomedicinsk innovation. Besøget demonstrerede, hvordan kombinationen af banebrydende forskning og stærke offentlige og private partnerskaber skaber grundlag for iværksætteri og internationalt samarbejde.

New York

I New York fortsatte fokus på life science med møder med ledende farmaceutiske virksomheder. Blandt andet deltog Erhvervsudvalget i en netværksmiddag arrangeret af den danske generalkonsul i New York i samarbejde med Healthcare Denmark. Middagen samlede en række centrale aktører fra både danske og amerikanske virksomheder i sundheds- og life science-sektoren, herunder repræsentanter fra Ferring, Pfizer, Amgen, Medtronic, Epic og flere andre internationale selskaber. Fokus for samtalerne var blandt hvordan Danmark kan styrkes som et attraktivt land for investering, forskning og produktion, og hvordan offentligt-private samarbejder kan bidrage til at løse sundhedsvæsenets udfordringer.

Erhvervsudvalget besøgte derudover Pfizers globale hovedkontor i New York, hvor ledelsesrepræsentanter fra både Pfizer og Amgen fremhævede styrker ved det danske forsknings- og innovationsmiljø, men pegede også på udfordringer, herunder behovet for stabile og forudsigelige rammebetingelser og adgang til kvalificeret arbejdskraft som vigtige forudsætninger for investering. Mødet gav udvalget et værdifuldt indblik i, hvordan globale virksomheder vurderer Danmark som samarbejds- og investeringsland i den internationale konkurrence. Udvalget fik desuden en politisk analyse af det kommende amerikanske præsidentvalg og dets mulige konsekvenser for den farmaceutiske sektor.

Endelig fik udvalget også mulighed for at besøge det ikoniske Brooklyn Brewery, som Carlsberg har et mangeårigt samarbejde med. Under besøget fortalte Simon Boas Hoffmeyer, Global Head of Sustainability, Carlsberg, om virksomhedens bæredygtighedsstrategi "Together Towards ZERO and Beyond". Præsentationen gav et indblik i Carlsbergs ambitioner for klimaneutrale værdikæder og virksomhedens engagement i Climate Week NYC. Besøget illustrerede værdien af det dansk-amerikanske samarbejde og muligheden for at kombinere håndværk, innovation og grøn omstilling.

Turen afsluttedes med et møde på det danske generalkonsulat, hvor ambassadør Helle Meinertz præsenterede konsulatets arbejde med at fremme eksport og investeringer, kulturelt samarbejde og offentligt diplomati samt konsulære tjenester. Briefingen gav et værdifuldt indblik i, hvordan konsulatet understøtter danske virksomheder og styrker Danmarks position i USA gennem en bred vifte af aktiviteter.

Afslutning og opfølgning

Erhvervsudvalgets besøg i Boston, og i særdeleshed i Kendall Square, samt New York fandt sted på et yderst relevant tidspunkt, hvor både den danske og internationale life science-sektor er i hastig udvikling og potentialerne for Danmark er store. Erhvervsudvalget fik således vigtig indsigt i og inspiration til, hvordan Danmark kan styrke sin rolle som foregangsland og relevant partner inden for udvikling, handel og samarbejde på bl.a. sundhedsområdet og inden for den grønne omstilling, samt hvordan succesfulde offentlig-private samarbejder og innovationsdrevne økosystemer etableres og udvikles i praksis.

Besøget indbragte en generel viden, der kan bruges i det videre politiske arbejde.